

Lumina Satelor

Foaie săptămânală pentru popor.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an Lei 40.—
Pe o jumătate de an „ 20.—
Pe un pătrar de an „ 10.—

== Un număr 1 Leu. ==

REDAȚIA și ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

ANUNȚURI

se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un șir petiț 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

La jumătate de an...

«Lumina Satelor» a ajuns la jumătate de an. Din acest prilej ne vom opri o clipă să ne uităm înapoi peste drumul ce l-am făcut.

Am pornit la drum în o vreme nepotrivită. Era în toiul alegerilor și unii ne bănuiau că «am eșit să pescuim în turbure», alții ne ocărau că nu facem politica lor și iarăș alții ne mustrau că nu facem destulă politică la gazetă. Dar încetul cu încetul valurile politice s'au potolit și lumea a început să judece mai lămurit. «Lumina» noastră a început să pătrundă în suflete și a început să placă. Acum la jumătate de an ne uităm cu drag înapoi la drumul nostru de muncă și osteneală. Nu ne-am ostenit în zadar: voi, iubitorilor cetitori, ne-ați înțeles năzuințele noastre.

Despre ce voim cu gazeta noastră, cred că e de prisos să mai spunem. Ați putut băga de seamă că am forțat politica din fruntea gazetei noastre și i-am dat un loc mai puțin și mai dosit. În loc de politică tulburătoare, am început așa pe nesimțite să vă pescuim pentru împărăția lui Dumnezeu. Cu meșteșug v'am întins mereu mreaja pescuirii de suflete, ca să vă prindeți în ea.

Ați văzut apoi că gazeta noastră stă deasupra tuturor partidelor politice. Noi în politică spunem adevărul oricând și oricui pentru că suntem din acei, foarte puțini, cari nu înmuiem peana gazetei în cerneala băncilor de partid, ci în dragostea de neam, de adevăr și dreptate.

Un drum nou ne-am ostenit să deschidem cu gazeta noastră și ne bucurăm că l-am putut deschide. Dar nu noi l-am deschis, ci l-a deschis dragostea, râvna, stăruința noastră ca «în orice chip să binevestim pe Hristos» (Filipeni 1, 18). Gazeta noastră își are acum drumul ei. Are ceva ce-i al ei și îi dă viață: dragostea, duhul și căldura cu care se scrie.

Pentru viitor? Avem planuri mai mari. Pe toamnă vom scoate gazeta în 6 pagini și cu chipuri religioase în fiecare număr. Vrem să scoatem și cărți bune și ieftine pentru popor. Dar toate planurile noastre, fără de ajutorul vostru, iubitorilor cetitori, vor rămâne zadarnice. Răspândiți gazeta și ne trimiteți obolul vostru pentru ca «Lumina Satelor» să poată merge înainte cu tot mai multă lumină.

Redacția.

Câți orfani de războiu avem? 350 de mii.

Ce se face pentru ei și ce ar trebui să se facă...

Avem în țara noastră 350 mii de copilași cari și-au pierdut pe scumpii lor tați în războiul cel mare. Dintre aceștia, 40 de mii n'au nici mamă. Pentru îngrijirea și ajutorarea acestor orfani s'a alcătuit îndată după războiu o societate numită «Ocrotirea Orfanilor de războiu». În fruntea ei stau capii bisericilor și alți oameni de inimă. Conducerea acestei societăți este împărțită în 9 Regiuni și fiecare județ are un «comitet regional» care se îngrijește de starea orfanilor de războiu din acel județ. Această Ocrotire și-a ținut acum la Iași adunarea generală în care s'a făcut raport (dare de seamă) despre cum stau afacerile cu îngrijirea orfanilor. Acest raport spune că a deschis 108 Orfelinate, adică un fel de școli cari cresc ele pe micuții orfani. Dar, lucru dureros, raportul spune mai departe că din cele 350 mii de orfani numai 9 mii pot avea adăpost în Orfelinate, iar 50 de mii sunt dați să crească în familii — pentru ceilalți aproape 300 de mii rămâne... mila lui Dumnezeu.

Pricinile acestui lucru dureros sunt multe:

1. Cea dintâi e aceea că Ocrotirea n'are bani de ajuns pentru îngrijirea orfanilor. Pentru acest lucru e de vină cel dintâi statul. E adevărat că statul ajută Ocrotirea cu 33 milioane la an, dar acest ajutor e prea mic. S'a făcut socoata că dacă aceste 33 milioane se împart între toți orfanii, se vine la fiecare 1 leu și 4 bani pe o zi. Adecă un orfan de războiu, a cărui tată a murit pentru noi și țara noastră, e judecat și lăsat să trăiască (mai bine zis să moară de foame) cu 1 leu și 4 bani la zi. Statul greșete în această afacere căci oricât de mari ar fi cerințele cruțării și nevoile țării, cu pâinea și ajutorul orfanilor nu-i iertat să facem cruțare.

2. Suntem apoi și noi de vină pentru starea de azi a orfanilor de războiu. Cu ce ajutam noi pe acești orfani? Și mai ales cu ce-i ajută acei, cari s'au îmbogățit și se îmbogățesc în această țară răsărită din jertfa și sângele acelor cari au fost tații orfanilor de azi? Rămâi uimit și înfrânt sufletește când cetești negru pe alb că cutare bancă sau însoțire a avut câștig curat de atâtea și atâtea sute de milioane; când auzi că speculanții fac «afaceri» de milioane și îi vezi mutându-se în palate; când dansează milioanele și se risipesc în chefuri și desfătări — iar pentru sârmanii orfani nu picură nimic din această grăsime și pradă. Și apoi nici noi ăștia alți nu ne facem

datoria din ce ne-a da Dumnezeu. Unde ați văzut la sate pe oameni strânși la lucru în «clacă» pe pământul văduvei și orfanilor de războiu? Oamenii se strâng să ajute pe cei tari, după cari au nădejde să aibă foloase. Am văzut pe o văduvă de războiu cu lacrimi în ochi rugându-se de oamenii cari cosiseră în clacă locul unui slujbaş, să-i tragă și ei alături câte o brazdă. Și la rugarea ei oamenii au răspuns cu râsete și batjocuri: «că are ajutor» (ați văzut ce ajutor are).

3. O altă pricină a stării de azi a orfanilor este apoi și Ocrotirea ce se îngrijește de ei. Această Ocrotire e cărmuită de femei, de doamne, de mame cu multă râvnă și dragoste pentru copii, dar cum femeile au și scăderi multe, așa s'a întâmplat că la Iași au avut ceartă, care numai de ajutor nu le poate fi orfanilor. Tot la Iași s'a adevărit și proasta ispravă că Ocrotirea cheltuiește cu slujbașii ei 5 milioane de Lei.

Noi suntem de părerea: Să «se descentralizeze» cât mai mult, după comune, afacerile cu îngrijirea orfanilor, adică în fiecare comună să se facă un comitet în frunte cu preoții, învățătorii și alți oameni de inimă și aceștia să vază de grija orfanilor. Aceste comitete să se îngrijască de soarta orfanilor din comună pentru că ei știu mai bine care cum o ducă. Aceste comitete să recomande și pe cei mai avizați la adăpostirea în orfelinate. Altcum ce se întâmplă? Aceea că orfanii și văduvele din ținuturi întregi nu simțesc căldura Ocrotirilor. Aceste comitete ar împuțina și slujbașii Ocrotirei și ar strânge ajutoare de cereale, legume și haine din sat pentru orfani.

Fraților români și creștini! Auziți ce ajutoare au orfanii de războiu. Statul le dă 1 leu și 4 bani pe o zi, iar noi... nimica. Să ne întorcem cu toții spre grija lor. 300 de mii de orfani așteaptă ajutor și mângăere. N'auziți cum plâng și se tânguesc?!

«Tata putrezește
Mama văduvește
Doamne 'n silă-om crește.

Timpurile-s grele
Vremea multe cere
Iar noi suntem micuți
Și fără de putere.

Românilor! În temelia casei noastre, a țării noastre celei nouă, sunt îngropați tații orfanilor de războiu. Să nu ne facem surzi față de scumpii lor rămași în viață, față de lacrimile și lipsurile lor, căci asta ar însemna că lăsam să ne blasteme morții din temelia casei și ne stricăm norocul din ea.

P. Trifa.

Răvaș politic.

Ceretele politice tot mai urâte se fac mai ales acum decând în lupta partidelor politice au intrat și băncile. Acum avem iarăș o luptă politică în care nu se mai cruță nimic.

Banca Agrară și „Solidaritatea” vor porni proces (pâră) împotriva Statului. Banca Agrară pentru că i s'a luat un drept ce-l avea după toată legea și rânduiala, iar «Solidaritatea» (care este tovărășia tuturor băncilor din Ardeal) pentru că Statul, respective guvernele în mai multe rânduri au păgubit băncile din Ardeal. Intre acele pagube se aduce și afacerea cu schimbul coroanelor.

Vor răscoli multe gunoaie frecările politice și domnii noștri vor începe să-și spele rufele ziua la amiază în vâzul tuturor și mai ales a străinilor, cari rād bine de noi.

Ce face guvernul? Se pare că e hotărât să meargă înainte pe calea lui căci zorește împărțirea pământului și s'a apucat de studierea constituției, adică de controlarea și așezarea din nou a tuturor legilor pe cari se va rezima ocărnuirea țării noastre.

Partidele din împotrivire (opozitia) cearcă o apropiere, o strângere a lor într'un singur front ca să ia lupta împotriva guvernului. În acest scop a umblat pe la București Maniu și Vaida.

Ce se întâmplă în lumea mare?

Stări îngrijorătoare în mijlocul Europei. În Germania urmează înainte tulburările pe cari le-a deschis omorârea ministrului Rathenau. Intreaga Germanie este acum împărțită în 2 tabere: monarhiști, adică cari vor iarăși împărat și împărăție — și republicani, adică acei cari vor să rămână țara tot republică, așa cum este azi. Intre aceste 2 tabere se dau și ciocniri de multeori sângeroase. Se pare că sunt mai tari monarhiștii pentru că la München, în capitala Bavariei, au făcut o uriașă manifestare în frunte cu prințul Ruprecht, moștenitorul de tron al Bavariei și cu generalii între cari era și Ludendorf. Lucrul acesta poate să fie de mare primejdie pentru viitor căci, întorcându-se iarăși în Germania împărăția, am fi mai de aproape ca oricând de un războiu de războare a Germaniei împotriva Franței.

Austria încă sporește boala Europei. În săptămâna trecută era cât pe aci se erumpă și în Austria revoluția din pricina scaderii grozave a banilor. Se vorbește și de aceea că Austria ar vrea să se alipească de Germania. Lucrul acesta n'ar plăcea însă Antantei pentru că Germania s'ar mări și întări, de aceea Franța și Mica Înțelegere se silesc să ajute pe Austria ca să poată ieși din încurcături. Lucrul însă merge greu pentru că Austria înghite mereu milioane și stările ei tot mai proaste se fac, de aceea Franța și Antanta stau pe gânduri să o mai ajute ori ba.

Iată tot atâtea lucruri cari arată că Europa este greu bolnavă tocmai în inima ei.

„Nori amenințători plutesc pe cerul politic și economic al Europei” a zis Lloyd George în casa țării din Anglia. «Și vor pluti mereu până când neamurile vor stărui ca și acum să fie hrăpărețe, bănuitoare și dușmănoase unul împotriva altuia... «Ce folos că popoarele și-au căpătat libertatea cu războiu mare și greu iar acum au pierdut-o iarăși... adevărind vorbele învățatului Mazzini că «vremurile de după războiu sunt mai grele decât cele dinaintea războaielor».

Bolșevicii cer bani la Haga. Dar nu-i nime nărod să dea bani nărozilor. Li s'a pus condiție că numai atunci capătă

bani, dacă va merge o comisie prin Rusia să vadă ce stări sunt pe acolo. Bolșevicii însă nu vreau pentru că știu ei bine cei acasă la ei. Se crede de altcum că se apropie sfârșitul tirăniei lor.

Un izvor de câștig pentru popor.

— Plantele de leac. —

5.

Fierea pământului, (lat. *Erythraea Centaurium*) numită și țintură, floare de friguri, frigurică, postroacă, scânteuță de friguri, țintaură. (Nemțește: Tausenguldenkraut, Tausenguldenenzian. — Ung.: Centauria, szászforintos földpe, kis centauria, encián).

Crește în deosebi prin fânețe apătoase, apoi în tăieturi de păduri, tufisuri, poeni, dealuri din fața soarelui, cari locuri însă să nu fie prea uscate. Mai de preț e cea din păduri, care e mai înaltă și cu flori mai mari. Ii place mult pământul năsipos și înfănat cu conținut văros. E plantă de 2 ani, cotorul în patru colțuri e de 30 cm. înalt, la vârf ramificat, pleșuv și fără peri. Frunzele fără coadă, lungărețe-ovale, stau câte două una în fața celeilalte în jurul cotorului. La baza cotorului stau mai multe frunze în formă de roză. În vârful cotorului ramificat stau florile roșietice în formă de umbrelă.

Infloresce în Iulie și August.

Se întrebuințează toată planta fără rădăcină. Taiem în Iulie, cotorul în timpul înfloririi la o distanță de 4—5 degete deasupra pământului, când florile nu sunt încă uscate și au culoare roșie-vie și se leagă în mănunchiuri mici de 20—30 fire cu un fir din planta culeasă, așa ca un cotor să fie cu florile altul cu baza unul lângă altul legate, și se acată sau pe sfoară în pod cu aer, sau se întind una lângă alta pe pod ca să se usuze bine.

Se pachetează în lăzi, ca vârfurile cu flori să nu se rupă; eventual se poate pacheta și în saci.

În comerț se vinde sub numele de herba centaurii minoris.

E foarte căutată. Prețul ca și la mătrăgună.

Noui planuri ungurești.

— „Înapoi în Ardeal”. —

Ungurii pe semne încep a-și face planuri bine lămurite cu privire la rosturile lor cele nouă din Ardeal. Într-o vreme își perduseră cumpătul: căpeteniile lor și învâțații lor părăsiau Ardealul. Băncile lor se mutau la Peșta și vagoane întregi de funcționari treceau în Ungaria. Acum se pare că Ungurii au văzut că așa nu e bine și acum își zic: să rămânem în Ardeal, iar cei duși să vie înapoi. Din Ungaria par'că s'a dat acum parola: «înapoi în Ardeal» «toți câți ați fugit aici, mergeți acolo și vă întăriți acolo». Numai așa se poate înțelege cum de au început iarăși să treacă din Ungaria în Ardeal cu grămada bănci, funcționari și preoți. Se aude că băncile din Ungaria au și căpătat un fel de drept ca să-și facă altele nouă pe aici prin Ardeal, în înțelesul acela ca să facă și Români în Ungaria. Tot așa și funcționarii fugiți au înaintat rugare să fie primiți iarăși în slujbe aici la noi, iar căpeteniile bisericesti ale Ungurilor din Ardeal aduc preoți din Ungaria.

Planul lor este lămurit: vreau să-și întărească rândurile. Băncile lor vor face afaceri bune și cum nu sunt așa de lăcomie ca ale noastre, din veniturile lor vor infunda cu milioane pe «Emke», Asociația lor culturală și își vor întări școala, biserica, cultura, gospodăria.

Și când te gândești că toate aceste se întâmplă când conducătorii noștri se ceartă și își cheltuiesc vremea în hărțuile politice de partid!

Oare n'ar fi bine să ne deschidem ochii mai bine?

Un lucru de laudă și de pildă tuturor.

Din frunțașă comună *Buteni jud. Arad* primim următoarea scrisoare:

«Cu ajutorul bunului Dumnezeu am deschis și noi aici o «Casă culturală», o casă de lumină unde se cetesc gazete și cărți bune și se discută păreri și planuri bune despre deșteptarea poporului și îndreptarea vieții lui pe căile cele bune.

Din foloasele cele multe și bune ce le aduce această strângere a oamenilor în «case culturale» — amintesc acum un lucru care s'a făcut la noi și va fi bine să se facă pe tot locul. Și anume noi am făcut sfat în «Casa culturală» și am hotărât că dacă cineva păgubește cu o vită de tras, bou sau cal sau cu altă pagubă și e sărac de nu mai poate înlocui paguba — să îl ajutăm noi toată comuna cu colectă.

Și hotărârea luată am și trecut-o în faptă. Un om sărac cu numele Teodor Dărău a păgubit cu un bou. Am pornit colectă și în decurs de o jumătate de zi i-am adunat un ajutor de 4500 de lei.

Un alt sărac, cu numele Petru Rad om cu copii mulți, și-a pierdut căluțul, puterea lui. I-am strâns cu colecta 2500 lei. În chipul acesta au fost ajutoarați și alți oameni din comună.

Tuturor fraților noștri Români de prin alte sate le zicem să facă și ei asemenea.

Buteni, la 14/27 Iunie 1922.

Preot Ioan Cosma
președintele «Casei culturale».

ECONOMIE.

Cultura trifoiului.

Speciile. Trifoiul (lat. *Trifolium*) e de mai multe specii. *Trifoiul roșu sau comun* (*T. pratense*), neasemănat mai des cultivat decât toate celelalte specii împreună. Dintre celelalte specii puse în cultură vom aminti pe cari urmează.

Trifoiul alb (*T. repens*) cu flori albe și vreji subțire și țărători, cari se înrădăcinează unde și unde așa că vetrele foioase se lărgesc treptat. Reușește aproape ori unde și ține 5—8 ani. Fân mai bun nu există. Otava se paște bucuos, rareori ajungând înălțimea cuvenită. *Trifoiul corcîț* (t. de Suedia, *T. hybridum*) are flori colorate în alb și roșu. Se face și în terenul umed și compact. Năsipul și uscăciunea nu-i priesc.

Clima, terenul și rotația. Trifoiul roșu, care ne preocupă aici, iubește vremea proprie climei stămpărate. Vântul geros și dogoreala mare îl amenință cu răpunere. La secetă nu rezistă așa bine ca lucerna. Priincioase trifoiului sunt regiunile deluroase.

Înaintează cu deosebire semănat fiind în pământ mănos, permeabil, fraged, ravăn și adânc pregătit. Câmpia secetoasă și locurile îmburuenite sau doară piroase, fie și grase, nu-i convin. Cu atât mai bine se avântă el în terenurile priincioase grăului.

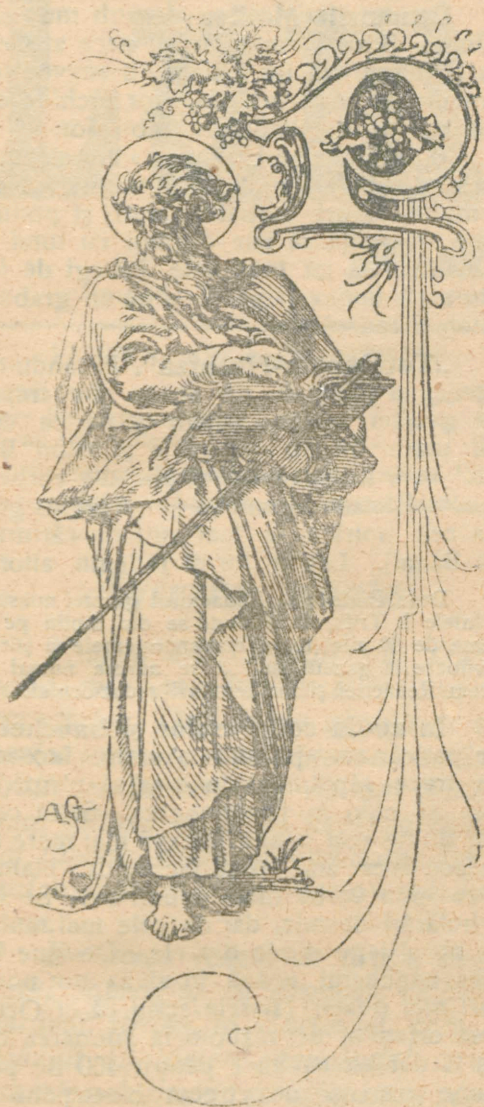
Drept plante înaintașe recomandăm prășitoarele și îndeosebi cartofii, sfecla sau cucuruzul, cari tus-trele limpezesc terenul de burueni.

Pregătirea și îngrășarea terenului. Limpezirea și cu ea fărâmițarea, se vor desăvârși prin cel puțin 2 arături, una cât mai adâncă în preajma gerului și alta primăvara.

Decât îngrășare directă, fie și cu bălegar dospit, mai bine cu un an mai înainte, ceea ce nu ne împedecă de a întreveni cu ghips, margă, cainită și sgură-Thomas.

D. Comșa.

APOSTOLUL PAVEL.

Acum Mercuri avem prăznuirea sfinților apostoli Petru și Pavel. Biserica îi cinstește ca pe mai marii celorlalți apostoli, pentru că Petru i-a întrecut pe toți cu bătrânețea, iar Pavel cu învățătura și râvna.

Pavel se numește și «apostolul neamurilor» pentru că a avut chemarea să vestiască evanghelia între neamuri, adică între păgâni. Pentru împlinirea chemării sale, Pavel a făcut patru călătorii prin diferite orașe și țări. Învățați de azi cercetând aceste călătorii au făcut socoata că ele dau o lungime de 8 mii de kilometri și lumea de azi stă uimită în fața acestei apostolii, pe care ap. Pavel a făcut-o pe jos și «printre primejdii de ape, de tâlhari, de păgâni... în foame și în sete, în frig și golătate» (II Corint. 11, 26-27). În aceste călătorii Pavel a întemeiat biserici, a pus «preoți» și cu aceste biserici ținea legătură sufletească prin scrisori, prin epistole pline de învățături și îndemnuri. Avem 14 astfel de epistole scrise de ap. Pavel (din ele se cetește apostolul). Pentru toate laturile acestei vieți găsim în epistolele apostolului Pavel un sfat, un îndemn o pildă trăită de el.

Nimenea dintre viețuitorii pământului n'a înțeles pe Hristos atât de adânc și n'a făcut pentru vestirea evangheliei atât de mult ca apostolul Pavel.

Despre lăpădarea de sine Pavel învăța: «Toate le socotesc pagubă și gunoarie a fi, ca să-l dobândesc pe Hristos» (Filipeni 3, 8). «Iară eu prea cu dulceață voi cheltui și mă voi cheltui și pe mine pentru sufletele voastre» (II Corint. 12, 15) ... «toate pentru zidirea voastră Corintenilor» (II Corint. 12, 19) ... «vă am în inima mea» (Filipeni 1, 7) ... «nu ale sale fiecare să căutați, ci și ale altora» (Filipeni 2, 4).

Despre iubire ap. Pavel zicea: «De așa avea toată credința cât să muț și munții ... și de așa da trupul meu să-l ardă și dragoste nu am, nici un folos nu-mi ieste» (I Corint. 13, 3, 4). Și ce pildă de dragoste

ne-a dat și lăsat Pavel: «Așa iubindu-vă pe voi, binevoiam a vă da nu numai evanghelia, ci și sufletul meu» (I Tesalon. 2, 8) ... «Ca o mamă ce-și încălzește copii» «și ca un tată ce-i povățuește» ne spune ap. Pavel că era între fii săi duhovnicești (I Tesal. 2, 7, 11).

Despre suferințe ap. Pavel ne învață: «să suferiți de vă robește cineva pe voi, de vă mânâncă, de vă ia cineva al vostru, de vă bate cineva»... (II Corint. 11, 20) că și eu «dela Iudei de cinci ori câte patruzeci fără una de lovituri am luat» (II Corint. 11, 24). «Nici moartea nici viețea, nici năcazul, sau strâmtoarea, goana, foametea, golătaea, nevoia sau sabia să nu ne despartă pe noi de dragostea lui Hristos»... (Romani 8, 36, 39). De vom alege această cale, vom avea darul și ajutorul lui Hristos așa cum ne spune Pavel că l-a avut: «am plăcere în năcazuri, în nevoi, în goane, în strâmtoări pentru Hristos, căci când slăbesc, atunci sunt tare» (II Corint. 12, 10) «toate le pot în Hristos care mă ajută» (Filipeni 4, 13).

Despre muncă ap. Pavel învață: «Aceasta poruncim vouă că dacă nu voește cineva să lucreze, nici să mânânce» (II Tesalonic 3, 10). «Nici în dar pâine n'am mâncat dela cineva, ci în osteneală și nevointă noaptea și ziua lucrând» (II Tesal. 3, 8). Pavel era împletitor de coșărci și corturi și cu această muncă își câștiga traiul cel trecător.

Apostolul Pavel învăța că evanghelia lui Hristos trebuie să-l schimbe pe om, să-l facă «om nou» (Efeseni 4, 24), «făptură nouă» (II Corint. 5, 17) care «s'a răstignit, și a murit față de păcat și nu mai slugește păcatului, ci viează și viețuește lui Hristos». (Romani cap 6.). De aceea zicea Pavel: «Hristos este viețea mea» «nu eu viez, ci viează întru mine Hristos» (Galateni 2, 20). Să luăm aminte! Aceste vorbe cuprind toată evanghelia și toate învățăturile lui Hristos. Când și eu și tu cetitorule, și vecinul meu și al tău, când toți oamenii dintr'un sat, toți oamenii din o țară vom simți că viețuește Hristos întru noi atunci suntem cu adevărat fii lui Dumnezeu și atunci — numai atunci — se va pogorâ și la noi pe pământ împărăția lui Dumnezeu. În mijlocul vieții și frământărilor de azi să pogorâm între noi învățăturile și duhul acestui mare apostol! I. T.

Țăranul și necredinciosul.

Un învățat din cei cari se țin atât de învățați încât nu mai cred nici în bunul Dumnezeu, se întâlnește odată cu un țăran. Stând ei de vorbă despre unele altele, țăranul aminte și despre «bunul Dumnezeu care ne dă roadă și ajutor». Învățatul la asta răspunse că el nu crede în Dumnezeu și inima lui și-o ține ca pe o foaie de hârtie albă și curată și niciodată nu va îngădui să fie scrisă cu credințe băbești. Țăranul se uită la el și îi zise răsând: «bagă de seamă ca nu cumva dracul să-și pue cel dintâi iscălitura pe hârtia inimii tale».

Răspunsul țăranului nu l-a mai putut uita învățatul și l-a frământat atât de mult încât s'a apucat să cerceteze Scripturile și cercetându-le s'a făcut cel mai credincios om.

Evanghelia de Duminică.

Ne poate sili satana să păcătuim?

Evanghelia de Duminică (Luca cap 8 verset 26—38) ne arată cum a mântuit Isus pe un om din ținutul Gerghesenilor, care pătimea cumplit de bântuiala duhurilor necurate. Oamenii cercaseră să-l lege cu lanțuri și fere, dar totdeauna rupea lanțurile și «se gonina de diavolul în pustie». N'avea nici haine pe el, nici locuință, ci rătăcia afară prin munți și «prin morminte» scoțând țipete înfiorătoare. Era groaza locuitorilor gergheseni și nime nu cuteza să treacă pe acolo. De acest om s'a apropiat Isus și diavolii s'au cutremurat și l-au rugat să nu-i «munciască», ci să le dea voie să intre în o turmă de porci ce era acolo. Intrând ei în porci, turma s'a pornit în fugă la mare și sărind în apă i-a înecat pe toți.

Învățătura evangheliei este aceasta:

Biserica noastră învață că demoni (diavoli) sunt și azi și ei caută neînțecat să tragă pe oameni în ispită și să-i amăgiască spre lucruri rele. «Fiți deștepti și priveghiați — zice apostolul Petru — pentru că potrivnicul nostru, diavolul, umblă ca un leu răcnind, căutând pe cine să înghită» (I Petru 5, 7). Dar acest diavol n'are putere să-l silească pe om la păcat. Dumnezeu i-a dat omului voință și înțelegere și așa omul păcătuiește și se apropie de satana cu voia lui. Ochii, spre pildă i s'au dat omului să vadă înțeleapta orânduire a lui Dumnezeu și văzându-o, să-L preamărească, dar de multeori oamenii își lasă ochii să se facă slugile diavolului. Limba i s'a dat omului ca să laude pe Dumnezeu, dar mulți de multeori prin sudalme, injurături și minciuni o fac slujnica diavolului. Măinile s'au dat omului să lucreze cu ele și să le împreune în semn de rugăciune, dar de câteori oamenii le întind cu lăcomie să răpească, să fure și să lovească — le pun în slujba satanei. Picioarele s'au dat omului să meargă cu ele pe calea lui Hristos, dar de câteori omul le lasă să plece pe alte căi rele; de câteori le lasă să intre în locuri rele și să-l bage prin birturi (de unde iese înjurând pe Dumnezeu și pe deaproapele) — picioarele lui se fac poșta satanei. Omul beat este cu adevărat porcul în care intră satana și îl înecă în marea și noroiul păcatelor.

Diavolul n'are putere să se apropie de noi, ci noi ne apropiem de el cu purtările noastre. Un câine legat în lanț este satana și numai pe cel care se apropie de el îl poate mușca. Bine a zis sfântul Ioan Gură de aur că «bunul Dumnezeu a închis pe diavolul ca pe un hoț și tâlhar în loc pustiu și neumblat» și dacă totuși isprăvile lui le vedem printre noi» pricina este aceea că noi umblăm prin locurile de ședere a diavolului: prin pustuirile păcatelor și ispitelor».

Dacă noi nu ne-am depărta și n'am rătăci mereu prin pustiul păcatelor, nici o putere n'ar avea diavolul asupra noastră. Să fugim dar de păcate, de patimi și ispite căci în ele șade și lăcuiește satana.

I. Tâlcuitor.

Vorbe înțelepte:

Dracul începe să ispitească atunci când creștinul încetează să privegheze.

Precum hainele putrezesc, de le va închide cineva în ladă și lăsa acolo, tot astfel și gândurile cele bune de nu le vom împlini.

Calendarul săptămânii.

Zilele săpt.	Calendarul vechiu	Calend. nou
Dum.	26 Cuv. P. David	9 Anatalia
Luni	27 Cuv. P. Samson	10 Amalia
Marți	28 Adc. m. Chir și Ioan	11 Piu Pap.
Merc.	29 (†) SS. A. Petru și Pav.	12 Enric
Joi	30 † Sob. SS. Apostoli	13 Margareta
Vineri	1 SS. Cosma și Dam.	14 Bonavent.
Sâmb.	2 Vestmânt. Preacur.	15 Impăr. Ap.

Târguri în 28 Iunie: Crasna, Hunedoara, Râșnov, Zorlențul-mare; în 29 Iunie: Berceniș, Reteag; în 30 Iunie: Bocșa, Mediaș, Mercurea-Ciucului, Poiana (Sibiu); în 3 Iulie: Crihalma, Hălmalaj, Poiana-sărata. (După calendarul vechiu).

Știrile săptămânei.

Dela administrația gazetei. Rugăm pe iubiiții nostri abonați a căror abonament iese acum la jumătate de an, precum și pe acei, cari ar dori să aboneze de acum înainte gazeta noastră, să ne trimită cât mai curând abonamentul ca să le trimitem foaia mai departe. Gazeta noastră iese acum regulat în fiecare Mercuri așa că va ajunge pe Duminică și în cele mai depărtate locuri.

Incoronarea regelui și reginei Sârbilor se va face cu mare paradă la 15 August. Incoronarea noastră iarăși s'a amânat din pricina certelor politice.

Take Ionescu, mortul neamului a fost adus în țară și înmormântat cu cinstea ce se cuvine bărbaților mari ai neamului nostru. Dela vama Cârpeniș (Bănat) pe unde a intrat trenul ce-l aducea în țara lui iubită și până la București pe tot locul, pela toate gările poporul recunoscător a eșit întru întâmpinarea lui cu lacrimi și rugăciuni. La București a fost așezat spre vedere tuturor la Ateneu. A mers și MM. LL. Regele și Regina să vadă pe marele mort. La dorința sa testamentară a fost îngropat la Sinaia. A slujit Mitropolitul Primat Miron Cristea încunjurat de mulți episcopi și preoți. La groapă a vorbit mitropolitul, ministrii și alți oameni învățați, arătând meritele, înțelepciunea și ostenelele marelui mort pentru ridicarea țării sale și neamului său. Veșnica lui pomenire!

Un dar dulce. Intre multele daruri pe cari le-a primit Principesa noastră Mărioara din prilejul căsătoriei sale cu regele Sârbilor, a fost și unul venit dela ambasadorul (trimisul) Sârbiei la Peșta, care a trimis un pachetel plin cu 500 kilograme bomboane (dulcețuri) fine.

Un altul, un mare proprietar din Bacica, a trimis ca dar o leacă de vin stors din struguri de părinții și moșii lui înainte de asta cu peste 100 de ani.

Cum merge împărțirea pământului. În comuna *Grind-Cristuri* de lângă Turda s'a făcut împărțirea cu mare serbare și însuflețire. Au fost de față și ministri: Brătianu, Moșoi și Văitoianu. După ce s'a făcut slujbă religioasă s'a tras cea dintâi brazdă în pământul ce trecea pe veci în stăpânirea țaranilor. Plugul care a intrat mai întâi în acest pământ era împodobit cu flori și tras de 6 boi. Coarnele plugului le-au ținut cei trei ministri, iar muzica militară a cântat «Deșteaptă-te Române». S'au ținut vorbiri frumoase. *Țăranul D. Lascu* a grăit cam așa: «cine are căsuța lui și o moșioară cât de mică acela e legat de pământul lui și-i drag de țară pe care o iubește ca pe o mamă bună care-l hrănește și pe care e gata să o apere totdeauna împotriva tuturor dușmanilor»...

Cu ziua de 15 Iulie s'au luat măsuri să înceapă lucrările de împărțire și în județele Timișoara, Arad, Alba-Inferioară, Sălaj și Sătmăș și pe rând în celelalte județe.

S'a slobozit cu totul exportul de vite ștergându-se unele restrângeri cari îngreunau trecerea vitelor în alte țări. Intre vitele slobode la export sunt și bivoli și berbecii.

O bună pornire: să ne cunoaștem unii pe alții. În această vară se poate observa un lucru îmbucurător. Ardealul este plin de oaspeții Vechiului Regat, cari vin să ne cerceteze aici acasă la noi, să ne vadă, să ne cunoască și să-i cunoaștem. Tot asemenea și dela noi pleacă oamenii în «vedere» la frații de dincolo. Pornirea este din cele mai bune pentru că numai în chipul acesta se va putea frământa aluatul cel nou de unire sufletească a tuturor Românilor. Să ne cunoaștem unii pe alții, să învățăm unii dela alții, să ne iubim unii pe alții căci ce poate fi mai frumos «decât a lăcuți frații împreună». Să fugim de politica de partid care a născocit vorbele năroade și urâte de: «regățeni» și «Ardeleni» și vrea să ridice granițe sufletești între noi. Vor fi ele unele năravuri urâte pe cari le avem și unii și alții, dar nu-i ertat să le punem de graniță sufletească între fiii aceluiași neam.

În câte limbi este tradusă Biblia? În Anglia este o societate care se ocupă cu traducerea și tipărirea Biblii în limba tuturor popoarelor din lume și cu răspândirea ei în toată lumea. Această societate a tradus până acum Biblia în 550 de limbi și o răspândește printre toate popoarele creștine și păgâne din lume spre adevărea cuvintelor lui Isus: «Și se va propovedui această evanghelie (adecă cuvântul lui Dumnezeu) în toată lumea, întru mărturie tuturor neamurilor» (Mateiu cap 24, vers 14).

O hotărâre cuminte: lemn gratuit pentru facerea de școli. Ministrul pădurilor, Al. Constantinescu, a hotărât să dea din pădurile statului lemn gratuit în valoare de 140 milioane Lei ca ajutor pentru ridicarea și zidirea de cât mai multe școli noi.

Cum se plătește lâna? ne întreabă mulți din cetitorii nostri. Prefurile sunt schimbăcioase după cum e oferta (îmbiemântul) de mare și după cum se caută. Așa bunăoară fabricile de postav din Brașov au dat și peste 40 de Lei pentru kilogramul de lână (nespălat). Cei cari au lână de vânzare să se intereseze la *fabricele de postav din Brașov, la fabrica de postav din Cisnădie* (jud. Sibiu) și la alte firme mai mari cari cumpără lâna. La Constanța încă se poate valoriza lâna, întrucât acolo se cumpără pentru export.

Lemnele de foc vor fi slobode la export cu condiția aceea ca firmele și negustorii să asigure mai întâi lipsurile țării și atunci ce întrece se va putea exporta.

Pedeapsa cu moarte. Precum se știe în fosta Ungarie aveam pedeapsa cu moarte (spânzurarea) în acele cazuri când era vorba de ucigași sălbatici de tot, cari omorau de mai multeori sau pe mai mulți odată. În vechiul Regat n'a fost și nu este pedeapsă cu moarte, ci numai ocnă, muncă silnică pe viață în băi de sare. (În înțelesul acestei leginici ucigașii dela Senat n'au putut fi judecați la mai mult decât muncă silnică). Acum în sfatul ministrilor nostri cari studiază din nou toate legile țării, s'a ridicat întrebarea că oare e bine să se introducă pedeapsă cu moarte în toată țara sau să se ștergă din toată țara. Unii zic să se ștergă pe tot locul și să rămână numai munca silnică, alții zic să rămână și pedeapsa cu moarte (așa precum o are și Franța) pentru că s'au prea sporit tâlhăriile împreunate cu omor. Mai ales în vechiul Regat în vremea din urmă s'au întâmplat atâtea omoruri sălbaticе încât oamenii s'au pus pe gânduri și unii cer introducerea pedepsei cu moarte pentru că, zic ei, ucigașii capătă îndrăzneală din aceea că pentru fapta lor nu pot primi o pedeapsă mai mare ca ocnă (din care unii mai pot scăpa și cu fuga). A fost unii în Sfatul ministrilor de părerea să rămână deocamdată numai la noi în Ardeal pedeapsa cu moarte. O părere greșită, pentru că în afacerea cu omorurile, apoi ne întrece vechiul Regat.

Noi suntem de părerea că mai bine ar fi așa: ca să fie Hristos în mijlocul oamenilor și nu Satana care ridică mâna Cainilor să omoare pe frații lor. Dar până vor veni acele vremuri, Cainii să fie pedepsiți și în această lume după faptele lor.

Zece mii de vite vor trece în Austria, amăsurat înțelesului ce l-a făcut guvernul nostru cu cel din Austria.

Drumurile Moților de sub muntele Găina și Biharia sunt într'o stare atât de rea și neglijată încât dacă nu se vor repara nici în vara aceasta, vor închide cu totul pe Moții călători în cuibul lor.

«Din Vremea Ungurilor» nu s'a mai lucrat și reparat nimic la drumuri așa că în multe locuri surpături mari și poduri slabe amenință să taie drumul cu totul și să închidă cu totul sate întregi de legătura cu lumea largă. Trebuie un grabnic ajutor și reparări!

„Tot Bănatu-i fruntea“. Făcându-ne socoala la jumătate de an cu abonamentele gazetei noastre, aflăm că partea cea mai mare de abonați o dă și acum Bănatul spre întărirea adevărului din vorbele că «tot Bănatu-i fruntea» (cu toate că granița cea nouă ne-a luat mii de cărturari din Bănat). Laudă lor și îndemn altora!

Dela Redacție. Redactorul gazetei noastre, părintele I. Trifa, depărtându-se din Sibiu pe o vreme de 30 zile, toate corespondențele și știrile privitoare la gazetă sunt a se adresa numai la adresa Redacției și nu personal redactorului.

În zodia congreselor și banchetelor par'că am ajuns de o vreme încoace. Nu trece săptămână în care să n'auzi că colo și colo se ține congres. Și în cele mai multe nici o altă ispravă mai mare nu se face decât atât că se fac laude, planuri și se spun vorbe mari și umflate. Se iau și hotărâri destule, dar de cele mai multeori nu s'alege nimic din ele. De sine înțeles banchetul «până în ziuă» nu poate lipsi nici odată, (ziarele scriu că și Ocrotirea orfanilor de război la adunarea din Iași a dat un banchet pentru 400 de persoane «cari și-au petrecut bine până în zori»!)

Păcat de atâția oameni cari își pierd vremea de muncă și paralele umblând pe la congrese, când și-ar putea discuta afacerile și planurile și prin gazete sau prin scrisori.

Mare vitejie dela un ofițer de jandarmi: a omorât un om. S'a întâmplat acest lucru urât în piața din Făgăraș. Un ofițer de jandarmi pretindea dela o târgoveață să i dea ceapa pe un preț cu mult mai mic decum o cumpărase ia. La asta un comerciant a făcut observare că nu e frumos din partea ofițerului să i-a cu puterea și cu pagubă negoțul unei femei slabe. Ofițerul a sărit la el cu palmele, l-a aruncat jos și l-a călcat cu picioarele. Și nu s'a mulțumit numai cu atât, ci l-a dus la poliție și acolo l-a bătut atât de grav încât la 3 zile a murit.

Dela un ofițer așteptăm altfel de vitegii decât de acestea, iar cei cari le fac să și ia pedeapsa și să li se dea pedeapsa meritată, altcum putem noi să tot tocăm la foaie despre dragoste și potolirea urilor.

Omorâți de trăznet. Sâmbătă în 5/18 Iunie o groaznică furtună s'a descărcat peste hotarul comunei *Chisindia jud. Arad* și cu acest prilej trăznetul a omorât pe locuitorii Petru Marcea, Nicolae Codru și femeia Silvia Roșca cari erau în hotar la săpat de cucuruz. Duminică în 6/19 au fost înmormântați toți 3 odată. Slujba îngropăciunii a făcut-o protopopul tractului Florian Roxin încunjurat de 7 preoți. Protopopul a rostit o frumoasă predică, corul a cântat duios și întreg poporul a petrecut cu lacrimi în ochi pe iubiiții lor frați loviți de o moarte atât de năpraznică.

Valuta (prețul) banilor. Leul nostru a mai scăzut ceva. Dela 7:40 a ajuns la 7:25 centime (bani) francezi. Cu Lei de ai noștri se pot cumpăra banii străini așa: un franc francez cu 13 Lei 80 bani, o liră italiană cu 7 Lei 70 bani, o liră sterlină (engleză) cu 727 Lei, un dolar cu 166-167 Lei, o levă (bulgară) cu 1 Leu și 3 bani, o marcă nemțească cu 42-44 bani (a scăzut în preț), coroana cehoslovacă cu 3 Lei 10 bani, coroana ungară cu 16-17 bani, dinarul sârbilor cu 2 Lei 5 bani. Coroane austriace nu cumpără nime cu toate că pentru 1 Leu se îmbie și peste 100 de coroane.